

Első fejezet

Vakító reggeli napsugár

7:25. Az idő hűvös és szeles, még a Nap se süt. És a busznak se híre, se hamva. „A kánya csípje meg!” – gondolta bosszúsan Csizmadia György. Lopva körbenézett: többen várakoztak körülötte, javuk rendszeresen ellenőrizték az időt. Bosszúsak voltak, bár nem mindenki mutatta ki.

A biztonság kedvéért előkotorta zsebéből a salátává gyúrt tájékoztatót, hogy jól emlékszik-e az indulás időpontjára. Kellemetlen lenne, ha alaptalanul tenne panaszt. Bár tucatnyi ember nehezen olvashatta félre – jegyezte meg magában.

Igaza volt. A papíron állt feketén-fehéren, hogy:

„Baranyai barangolás! Egy napos autóbuszos kirándulás Pécsre és környékére a Kacsamadár Utazási Iroda szervezésében. Egy nap alatt három város kulturális és gasztronómiai kuriózumainak megismerését kínáljuk... [blablabla] ...útiköltség... [satöbbi, satöbbi] ...Három időpont...Kérem, legyenek pontosak! Az autóbusz 6:50-re érkezik az Erkel Színház elé, 7:00-kor indulás. Érkezzenek legalább tíz perccel a megadott időpont előtt!

– A kánya csípje meg! – ismételte meg ezúttal hangosan, bajsza alá dörögve. Idejött, amikorra kérték. Ám sehol egy idegenvezető, sehol egy busz. Ezt kapja az ember a pénzéért? Hihetetlen! Egyszerűen hihetetlen!

Újfent belenyúlt kék-piros ujjatlan mellényének zsebébe, s elővette a telefonját. Határozott szándéka volt panaszt tenni... Na jó, először csak érdeklődik. Tárcsázza az utazási iroda ügyfélszolgálatát, hátha tudnak valamit. Ám ekkor odalépett hozzá valaki és megszólította:

– Elnézést, a baranyai útra várakoznak?

György egy pillanat alatt végigmérte. Alacsony, pufók, kipirosodott arcú, ötvenes nő, rövid haja épphogy kilátszik horgolt sapkája alól. Aprócska hátizsákjának pántjai feszültek rajta, s úgy kapaszkodott azokba, mintha különben elsüllyedne a föld alá.

– Nem várakozunk – felelte halálos nyugalommal és faarccal a férfi. – Már huszonöt perce úton vagyunk. Hisz a busz 6:50-re jött értünk és hétkor indultunk.

A nő arca még vörösebb lett – a szégyentől, a haragtól, vagy mindkettőtől. Megpróbált kimérten válaszolni, de hangja remegett:

– Elnézést a kellemetlenségért, uram! Az autóbusz lerobbant, az előbb telefonált a sofőr.

– Ön az idegenvezető?

– Igen. Lengyel Ottília.

– És mondja csak... hogy lehet az, hogy mi tizensokan itt fagyoskodunk fél hét óta, ön pedig, kedves, huszonöt perccel a tervezett indulás után érkezik meg?

A nő arca (ha lehet) még vörösebb árnyalatot öltött. Györgyöt egy forró vízben fővő rákra emlékeztette.

– Késett a buszom... – motyogta a nő.

– Ezek a buszok! Csak a baj van velük – ingatta a fejét György. Az idegenvezető alig észrevehetően bólintott, majd gyorsan eltávolodott tőle. Láthatóan kellemetlenül érezte magát, s ez elégedettséggel töltötte el Györgyöt. Én is kellemetlenül éreztem magam a tíz fokos szélben – gondolta. A kölcsönkenyér visszajár szemléletmódot előszeretettel alkalmazta – egyesek szerint néha igen bosszantó módon. Nem mindenki díjazta csipkelődő, szarkasztikus humorát. Igaz, őt ez kevésbé hozta zavarba.

Immár nem sok értelme lett volna érdeklődni az utazási irodánál. Ehelyett megnyitott egy játékot. Színes labdák potyogtak, s az azonos színűeket egymás mellé rendezve lehetett őket eltüntetni s ezáltal pontot szerezni. Egyszerűsége miatt szerette. S azért, mert általában, ha játszani kezdett vele, a várakozási idők bámulatos módon felükre csökkentek.

Valami lehetett ebben, ugyanis alig telt el öt perc, megkönnyebbült sóhajtások és megjegyzések harsantak az Erkel Színház előtt.

– Na végre!

– Már ideje volt...

– Itt a busz, mégse fagyunk meg!

György elrakta a telefont, saját szemével is meggyőződött róla, hogy tényleg megérkezett a jármű, majd (aznap reggel sokadszorra) szemrevételezte útitársait.

Majdnem húszan voltak...illetve pontosan annyian. Amennyiben az a harminc körüli férfi is velük tart, aki most érkezett lélekszakadva. Ez se jön velünk, ha pontos a busz – gondolta György. Nem fordított rá túl sok figyelmet, ahogy a többiekre se, csak gyorsan lecsekkolta, nagyjából milyen társaságra számíthat. Volt egy idős házaspár, egy kétgyerekes család, egy négytagú nyugdíjas-társaság, egy háromfős, fiatalokból álló csapat, három magányos férfi és... nem téved? Tényleg Károlyi-Nagy Rózát látja a férjével? György őszintén meglepődött. Nagy bosszankodásában fel se tűnt neki, micsoda hírességgel utazhat együtt. Károlyi-Nagy Róza a kortárs irodalom egyik legsikeresebb, kritikusok által is sokat méltatott írónője volt. Nem a klisés, limonádé-szerű romantikus regények hatvanhatodik változatát körmölte papírra. Komoly társadalmi problémákat feszegető szociografikus műveket, kevésbé ismert történelmi korokban játszódó regényeket s mély pszichológiai ismeretet igénylő drámákat. A férfi személyes kedvence az *Útvesztő az elmében* volt. Egy poszttraumás stresszben szenvedő katona idegtépő s megható gyógyulástörténete – s ez nagy szó volt Györgytől. Nehezen lehetett megadni.

Bánta, hogy nem rakta be a saját példányát. Dedikálthatta volna. De persze hogy készüljön fel az ember ilyen váratlan eseményekre? Kár az ilyesmin siránkozni.

– Figyelem, figyelem! – szólalt meg hangosan az idegenvezető. – Akik a baranyai útra várnak, jöjjenek, szálljanak fel a buszra! Én Lengyel Ottília vagyok, az idegenvezetőjük! Ha felszálltunk és elindultunk, minden fontos információt elmondok. És elnézést a késésért! Sajnos szerencsétlenül jöttek össze a dolgok.

Mindezt egy levegővétellel hadarta el oly gyorsan, hogy alig lehetett érzékelni a mondatok határait. Élvezetes lesz így az idegenvezetés – füstölgött György.

Illendően maga elé engedte az idős házaspárt és a fiatalokat (elvégre hölgyek is voltak köztük), majd ő maga is felszállt. Nem vacakolt sokat a helykereséssel, a sofőr mögötti második ülésre letelepedett.

Most, hogy kényelmesen elhelyezkedett s már nem fázott, ismét a fontos dolgoknak szentelte figyelmét. Szerette pontosan tudni, kikkel utazik együtt. Ez afféle szeszélye volt. Mindig tüzetesen megvizsgálta útitársait. Elvégre nem mindegy, hogy unalmas alakokkal vagy leendő jóbarátokkal szív egy levegőt órákon, napokon keresztül.

Alig leplezett kíváncsisággal fordult az ajtó felé, s megfigyelte a felszállókat. Az négytagú társaság komótosan kapaszkodott fel. Két öregúr és két idős asszony. Nem tűntek házaspároknak, inkább afféle nyugdíjasklub tagjainak. Nehéz lett volna megsaccolni pontos korukat; fiatalos öregeknek tűntek.

A következő egy fiatal, harminc és negyven közötti férfi volt. Ruganyosan lépdelt, szeme úgy járt ide-oda az ülőhelyek közt, mintha valami uralkodó lenne, aki trónjai közül próbál választani. Végül a György melletti, túlsó oldali széken helyezkedett el, s majszolni kezdett egy szendvicset.

Ezután az író és férje következtek. György nem győzött csodálkozni, milyen szép szál férfihez ment hozzá Károlyi-Nagy Róza. A hölgy se volt alacsony, de kedves párja majd' két méter magasra nőtt. S milyen elegánsan kiöltöztek mindketten! Ízléssel válogatták össze a ruhadarabokat, s a végeredmény nem volt hivalkodó, se giccses; pont megfelelő. Azt sugallották, viselőik kifinomult emberek.

A vágatózó szél időközben elfújta a Napot eltakaró fellegeket, s a tüzes égítést immár akadály nélkül ontotta vakító sugarait, egyenesen György szemébe. Hunyorognia kellett. Nem is látta tisztán a következő felszállót. Se az azutánit. A hátuk mögül áradó fénnel övezve csupán árnyalakoknak tűntek, s mire mellé értek, már csak az egyikük mutatóujján csillanó vaskos pecsétgyűrűt látta futólag. Gyorsan haladtak a busz hátulja felé.

– Elnézést, szabad lesz? – szólította meg egy mély, kellemes orgánus. Oldalra pillantva (sűrű pislogások után) a rózsaszín és zöld fényfoltok között nagy nehezen kisilabizálta a hang gazdáját is. Harminc körüli férfi. Arca szögletes, simára borotvált, haja sötétbarna és rövidre nyírt, szeme szinte szürke. Alkatra kifejezetten cingárnak tűnt, de szövetkabátja kicsit kövérített rajta. Egy apró, kék oldaltáskát hordott csak magánál. György nehezen tudta elképzelni, hogy egész napi ennivalóját és vizét abban tartaná.

– Szóval? – kérdezte újra a férfi. Hangja inkább tűnt érdeklődőnek, mint sürgetőnek. Hirtelen meglepetésében György biccentett.

– Hogyne, csak tessék!

– Köszönöm.

A férfi helyet foglalt, ölébe vette a táskáját, majd kihalászott belőle egy fekete MP3-lejátszót, s a hozzá tartozó fülhallgatót. Bekapcsolta a készüléket, bedugta a fülhallgatót, majd lehunyta a szemét és kizárta a világot.

No, ő nem éppen társasági ember – gondolta György. És milyen régimódi! Ki használ ma MP3-at?

– Megvan mindenki? – kérdezte az utolsónak felszálló Ottília. – Nagyszerű. Akkor indulhatunk, Sanyi bácsi. Kellemes utat mindenkinek, majd hamarosan mondok még információkat!

György elővette a reggelire szánt szendvicseit. Közben a busz motorja felberregett, s a kirándulótársaság a ragyogó Nap kíséretében elindult tartalmasnak ígérkező útjára.

Második fejezet

Az alagutak

– Tehát az útvonalunk Pécs, Harkány és Villány. A programokat gondolom olvasták az e-mailben küldött részletes utastájékoztatóban, azzal nem húznám az időt. Most pedig, ha megengedik, röviden összefoglalom a legfontosabb tudnivalókat a városokról.

György annak ellenére érdeklődve hallgatta az idegenvezetőt, hogy látszólag unottan könyökölt és nézte a busz mellett suhanó tájat. A szemkontaktus teremtését feleslegesnek és kivitelezhetetlennek érezte jelen helyzetben.

Vetett egy gyors pillantást a mellette szunyókáló férfira. Na ő aztán nem zavartatja magát – gondolta. Még ha nem is aludna, a zenelejátszó révén a maga külön burkába került.

– Valamint egy érdekesség az utunkkal kapcsolatban – folytatta a nő. – Áthaladunk majd négy alagúton, melyeket több, mint tíz éve adtak át az M6 autópálya részeként. Összesen majdnem három kilométer hosszúak. De cseppet se aggódjon, aki fél a sötétben, ugyanis végig ki vannak világítva. Ha pedig véletlenül tönkremenne pár lámpa, szabad lesz a csók, hahaha!

Néhányan halkán, kényszeredetten felnevettek. György csak csendben lehunyta a szemét. Az efféle lapos viccektől borsódzott a háta.

– Illetve az egyik legfontosabb gyakorlati információ: mosdózni csak az első állomásunkon, Pécsen lehet majd, addig nem állunk meg.

Ki ne mondd, hogy addig tartsanak ki, mert megcsipetlek a kányával – gondolta György, majd minden figyelmét a suhanó tájnak szentelte.

Megbűvölten figyelte, hogy suhan mellettük a foltta olvadó úttest, s az elmosódó táj. Munka közben nincs ideje ilyesmiket nézegetni. Vagy ő vezet és közben magyarázza a tanulójának, hogy milyen bukást okozó malórt követett el, vagy az anyósülésen ülve tartja egyik szemét a kilométerórán, a másikat az úton, s mindkét lábát a fék közelében. Bizony, oktatás közben nincs idő megfigyelni a rohanó teret, s mindazt, amit ez magában hordoz.

Örök közhely, üres frázis, hogy „szalad az idő.” Ez így van már évszázadok, évezredek óta. De ahogy fejlődött a tudomány, többé nem az idő rohant, hanem a tér. A világ mintha összezsugorodott volna: olyan gyors járművek váltak elérhetővé a közember számára, hogy többé nem lehetetlen álom „leugrani Berlinbe a hétvégére.” A tér legyőzésével diadalt aratott az emberi faj az idő felett. Mennyi percet, órát, napot lehet megspórolni így! S mennyi egzotikus kuriózum vált elérhetővé, került karnyújtásnyi távolságba!

Vagy mégse? Hát nem panaszkodik ma is mindenki, hogy semmire se jut ideje? Nem tépi a haját megannyi ember, hogy „nem igaz, hogy máris vasárnap van?” Hát hogy lehet ez?

Nyilvánvaló – gondolta. Az idő nagyobb hatalmú úr, mintsem hogy járomba kényszeríthetnénk. Még így, közvetve sincs hatalmunk felette, nem tudjuk kijátszani. Annyi percünk, óránk, hetünk, évünk van, amennyit kiosztottak. S hogy miként gazdálkodunk vele, az rajtunk múlik. Egy gyors autóval nyerhetünk egy órát, kettőt, de a vezetés fárasztó, s ott már el is vész az a százhusz perc. Az idő könyörtelen sarcot szed, defterdárjai előtt nincs menekvés senkinek. Ha valamivel időt nyertél, azt más miatt mindenképp elveszted. Mert mindig nullára jön ki a mérleg. S teszi ezt az öreg idő oly ravaszul, hogy észre se veszed, mire használtad fel az állítólagosan megnyert percek, órákat. De az is csak illúzió. Nem tudunk több időt szerzeni, s el se veszthetjük. Mindig felhasználjuk az utolsó másodpercig. Csak az nem mindegy, mire...

A busz lassított, majd lekanyarodott egy pihenőhelyhez. No lám – gondolta fanyarul György. Az idő tényleg rohan. Nem kivételezik semmivel. S mire pocskoltam azt az egy órát? Csapongó, bugyuta gondolatokra.

Halkan felsóhajtott és elővette a telefonját. Megunta saját eszmefuttatását, ahogy annak idején megunta a szabadbölcsész szakot is. Olvashat híreket, játszhat a játékával; bármi hasznosabb, mint elvont dolgokon gondolkodni. Azt meghagyom azoknak, akik kijárták az egyetemet – gondolta, majd belemerült a színes labdák egyszerű, s mégis szórakoztató világába.

Aki csak felszínesen ismerte Györgyöt, könnyen hihette, hogy antiszociális és kissé mizantróp. Pedig ez egyáltalán nem volt igaz.

Ettől függetlenül szókimondás, cinikus humor és csipkelődő természet jellemezte, de nem iszonyodott az emberi kapcsolatoktól. Egyszerűen csak nem volt kifejezetten tapintatos, nem merült el a bájcsevejek és megjátszott jókedv óceánjában. Ami a szívében, az a száján. Lehet ezért kedvelni, utálni, különcnek tartani vagy éppen viccesnek, hidegen hagyta. Nem törődött olyan bagatell dolgokkal, mint mások véleménye – leszámítva azt a maroknyi személyt, akiket sokra tartott.

Sanda oldalpillantást vetett a mellette ülő férfire. Még mindig aludt, az MP3-mal a fülében. Kezdetben nem bánta, hogy elvannak külön-külön, de kezdett unatkozni. Jól esett volna egy értelmes emberrel eszmecserébe elegyedni. Mert keserűen konstataulta, hogy elég hamar rá lehet unni a hírek olvasására, a játékokra, a régi fényképek nézegetésére.

Itt az ideje az újabb meddő ábrándozásnak – gondolta enyhe iróniával, majd kitekintett az ablakon.

Meglátta az első alagutat. Az egyre szaporodó figyelmeztető táblák előre jelezték, s most ott tátongott előtte teljes pompájában. Mint egy óriási ragadozó sötét szája, mely készen áll elnyelni minden arra tévedőt.

Sötét... Ekkor ébredt rá, hogy valami nincs rendben. Az alagút mélye túl feketének tűnt. Nem égtek benne lámpák. Mintha lekapcsoltak volna minden világítást.

Kisvártatva megértette, miért. Újabb táblák jelezték, hogy áramellátási hiba miatt a világítás átmenetileg nem működik, ezért fokozott óvatosságra intenek, a maximális sebesség pedig negyven kilométer per óra. Autópályán negyvennel – gondolta György. Hihetetlen!

– Eredetileg csak viccnek szántam azt a sötét-lesz-dolgot – szabadkozott Ottília színlelt könnyedséggel –, de úgy tűnik, tényleg nincs világítás. Nem kell aggódni, a sofőrünk ura a helyzetnek. Aki fél, fogja meg a mellette lévő kezét!

Hát a humora nem fejlődött – jegyezte meg némán György.

Begördültek. A hirtelen fényviszonyváltozás olybá hatott, mintha megvakult volna. S mégsem egészen. Az erős tavaszi napsütés emlékeként szeme előtt sárga, zöld és lila foltok lejtettek különös táncot. Sűrűn pislogott, hogy mihamarabb elűzhesse őket.

Koromsötétség. A szeme előtt az ablakpárkányon doboló ujjait se látta. S meg volt győződve afelől, hogy többi érzékszerve ahelyett, hogy élesedne, inkább furcsa tréfákat játszik vele. Például finom, puha lépteket vélt hallani, amit a motor egyenletes, kellemes berregése szinte elnyom. Aztán egy pillanatra különös, édeskés szag csapta meg az orrát. S megesküdtött volna rá, hogy valaki nagyon ficánkolt s dörmögött a közelében. Lehet, szegénynek kiömlött a nagyon egészséges, agyoncukrozott gyümölcsleve – tett pontot magában a kérdésre. De legvalószínűbbnek mégiscsak azt tartotta, hogy képzelte az egészet.

Egy örökkévalóságnak tűnt, mire kiértek az alagútból. Több, mint egy kilométer hosszú volt György becslése szerint. S még közel se tudhatták maguk mögött: ott tátogott előttük a következő, s tudta, még kettő vár rájuk ezen kívül. Valószínűleg mindegyikben sötétség.

Ezek már valamivel rövidebbek voltak, s az utolsóban pislákolt pár lámpa haloványan. De így is idegőrlő élményt jelentett egyeseknek. Megkönnyebbült sóhajok sokasága szakadt fel az utazóközönségből a negyedik alagút elhagyását követően.

György félszemmel zenehallgatós útitársára pillantott. Még mindig nem ébredt fel. Semmit se érzékelt az eseményekből. Mondjuk nem is maradt le sok mindenről – gondolta.

Akkor még nem sejtette, milyen nagyot tévedett.

Harmadik fejezet

Uram, keljen fel!

A busz lehajtott az autópályáról. A táblák jelezték, hogy rövidesen eléri Pécsét. Közeledtek első állomásukhoz.

György óvatosan, utastársai komfortzónájára tekintettel nyújtózkodott egyet. Kicsit elmacskásodott a hosszas üldögéléstől. Hiába, az ember bármilyen jól karban tarthatja magát, hatvannégy év az hatvannégy év...

Beérték a városba. György már járt itt korábban, jó húsz évvel ezelőtt. Azóta sok minden változott. Hiába, így megy ez – gondolta. Ha az ember öregszik, semmi se marad a régi körülötte. Az állandónak hitt tájak és városok megújulnak, tartják a lépést a korral. Csak a hozzám hasonló őskövületek őrzik meg régi arcukat.

– Figyelmet kérek! – töltötte be újra a buszt Ottília hangja. – Mint láthatják, első állomásunkhoz érkeztünk. Öt-tíz perc múlva megállunk a centrum közelében. Jó másfél-két órás, laza séta során megnézzük a város legfőbb nevezetességeit. A dzsáminál kezdünk, oda bemegyünk. Megállunk majd egy-két ajándékboltnál, ha valaki szeretne vásárolni, de kérem, gyorsan intézzék! A buszhoz érkezünk majd vissza és megyünk tovább a TV-toronyhoz.

Járművük rövidesen befordult egy parkolóba. Szép számmal sorakoztak autók és buszok, de akadt szabad hely. A sofőr beállt az egyikre s leállította a motort. Az ajtók sziszegve nyíltak ki.

A csoportnak nem kellett külön szólni, elindultak a kijáratok felé. György türelmesen várt a helyén. Nem szeretett egyhelyben toporogni, s a tömeget se állhatta. Szálljon csak le mindenki, majd megy utánuk. Minek sietni?

Álomszuszek útítársa ráérősen kinyitotta szemét. Lustán pislogott párat, majd kivette füléből az MP3 fülhallgatóját.

– Elnézést, megérkeztünk? – kérdezte Györgyöt.

– Úgy tűnik – felelte. A férfi biccentett, majd elrakta a lejátszót és elindult az első ajtó felé.

György is feltápászkodott. A többség már leszállt. Nem tolongtak az ajtóknál.

Főlegyen esedve tűnt fel neki, hogy az egyik utas (a fickó, aki a másik sor mellette lévő székét foglalta el) nem mozdul, szeme csukva. Mindenki alszik? Szinte hihetetlen! – ingatta a fejét.

Utastársa füléhez hajolt és halkán, de erélyesen így szólt:

– Uram, keljen fel! Megérkeztünk!

Semmi reakció.

Micsoda mormota! – bosszankodott. Óvatosan megrázta a férfi vállát, ám alig ért hozzá, az oldalra dőlt, mint egy krumpliszák.

György meghökkenten kapta el a kezét. Csak nem rosszul lett? Szívrohama van? Mentőt kéne hívni? Vagy...?

Ekkor vett észre valami aggasztót. A fickó mellkasán, nagyjából ott, ahol a szíve van egy tenyérynyi nedves folt volt. A szürke, galléros póló a folt közepén elszakadt. S meg mert volna rá esküdni, hogy a paca sötétvörös. Mint az alvadó vér...

Mély levegőt vett. Nem mondhatta rá senki, hogy ideges típus lenne. Szinte semmi se hozta ki a béketűréséből, s nem ijedt meg az árnyékától. Most mégis kiverte a víz és remegni kezdett a keze. Nyugtalanul nyelt egyet, majd erejét megfeszítve a férfi nyakához nyomta a kezét. Nem érzett pulzust.

Ez meghalt – állapította meg magában. És a pólóján lévő nyomok alapján nehezen hitte, hogy szervi elégtelenség következtében.

Talán a sokktól, talán hogy a helyzettől függetlenül méltóságát megőrizze, lassan, kimért léptekkel szállt le a buszról. A többiek ott váraoztak, akinek volt útitársa, vidáman csevegett. Ő Otíliát kereste tekintetével. Hamar kiszúrta az alacsony nőt: egy várostérképet bogarászott elmélyülten. Odalépett hozzá és megkocogtatta vállát. Az idegenvezető felé fordult. György összeszedte minden erejét és (milyen ironikus...) síri nyugalommal szólalt meg:

– Hölgylem, egy hulla van a buszon. Azt hiszem, megölték.

Negyedik fejezet

OBIS

A tömeget könnyű irányítani, de nehéz kordában tartani. A félelem, a tudatlanság, az elnyomás egyszerre gyepelő és kézigránát; összetartja és káoszba süllyeszti a csoportosulásokat, közösségeket, társadalmakat. S mind közül a félelem a legalattomosabb. A rettegő tömeg olyan, mint a megriadt csorda: kezelhetetlen, fékezhetetlen, veszélyes.

Az általános hisztériát sikerült elkerülni, ám a hangulat igencsak feszültté vált a holttest megtalálását követően, s ahogy a percek félórává, egy órává híztak, úgy nőtt az emberek frusztrációja is.

Mikor felfogta, mit mond György, Otília egy pillanatig azt hitte, viccel, de látva a férfi sápadt arcát, remegő lábát és összezavarodott tekintetét, úgy gondolta, jobb, ha ránéz a buszra. A csoportnak annyit mondott, mindjárt jön. Kisvártatva velőtrázó sikoly szelte át az eget.

Onnantól felgyorsultak az események. A sokkos állapot közelébe került Otíliát az egyik utas leültette az árnyékba, vizet adott neki, csitíttatta. A sofőr rendőrt hívott, György mentőt. Villogó és vijjogó szirénák egész erdeje lepte el rövidesen a parkolót. Az összezavarodott, megrettent utasok kezüket tördelték, tanácstalanul sugdolóztak. Nem értették pontosan, mi történt.

A rendőrök lezárták a területet s megkértek mindenkit, üljenek le a közelben, ne menjenek el, rövidesen mindenkit kikérdeznék, csak előbb megvizsgálják a tetthelyet. A mentők közben gondoskodtak Otíliáról; nyugtatót adtak neki. Kórházba akarták szállítani, de az idegenvezető visszautasította.

– Már jobban vagyok, köszönöm – felelte halvány mosoly kíséretében.

György egy padon üldögélt és csak nézett maga elé. Sok mindent tapasztalt több, mint fél évszázad alatt; látott jót, rosszat, szépet, csúnyát. Szemtől-szembe kerülni egy bűnténnyel, ráadásul emberöléssel... nem mutatta, de erősen megviselte. A még meleg holttest, amihez hozzáért... borzongott az emléktől. S a tudattól, hogy egy gyilkossal utazott egy járművön, kezdett igazán futkosni a hideg a hátán.

Mert nem volt kétséges, közülük tette valaki. Zárt közösség, nincs se fel, se le, csak az elején és a végén. Nem jöhet szóba más. De mi lehet az indítéka? Vajon előre kitervelte, hogy itt végez az illetővel vagy spontán felindulásból tette, mert észrevett egy kínálkozó alkalmat? Egyáltalán miért *őt* ölte meg? Bosszúvágy vagy pénzéhség vezette a lesújtó kart, s az áldozat kiléte kezdettől biztos volt, vagy egy ölni vágyó sorozatgyilkosról van szó, aki véletlenszerűen szemelte ki egyik utastársát? Ez esetben mást is választhatott volna... Veszélyben volt az élete, s nem is tudott róla? Ez a kérdés nyugtalanította a leginkább.

Afelől volt egy megérzése, hogy mikor hajtotta végre tettét a gyilkos. Triviálisnak tűnt. Az alagút. Majdnem egy kilométer teljes sötétség. Még ha nem is tudott erről előre (hogyan tudhatta volna?), ilyen kínálkozó lehetőséget kár lett volna elszalasztania. Ha elég halkán lépked, senki se veszi észre. És nem is vette. Illetve... ő hallott bizonyos zajokat, de eszé ágában se volt ilyesmire gondolni. Elvégre gyilkosságok nem szoktak történni egy autóbuszban...

– Figyelmet kérnék! – zökkentette ki Györgyöt a gondolataiból egy harsány kiáltás. Felkapta a fejét, s meglátta, ki szólalt meg. A rendőrök egyike, egy középkorú, rövidre nyírt hajú, szemüveges férfi.

– Kenéz Ferenc vagyok, a Baranya Megyei Rendőr-főkapitányságról. Hogy eloszlassam az esetlegesen szárnyra kapott szóbeszédet és félinformációkat, ismertetem a tényállást... tekintettel természetesen a gyermekekre is. Szóval, egyik utastársuk, bizonyos Fóti Huba elhunyt. Az idegenkezűség szinte biztos.

Milyen intelligens! – gondolta György. Szakzsargont használ, így a gyerekek nem tudják miről van szó. A szülők bizonyára értékeli.

A felnőttek, s főképp az idősebbek közül se értette meg azonnal mindenki, mit jelent az utolsó mondat. Mikor felfogták, ki elsápadt, ki keresztet vetett, ki szörnyülködve ingatta a fejét. A rendőr folytatta:

– A szükséges vizsgálatokat megkezdjük, a helyszínelők is nekiláttak mintákat venni, nyomokat keresni. Addig én és a kollégám, Domján Rita – mutatott egy távolabb álldogáló, vörös hajú nőre. – megkezdjük az Önök kikérdezését. Ez megfelel mindnyájuknak? Ugye segítik a munkánkat azzal, hogy együttműködnek és elmondanak mindent?

A többség beleegyező bólogatását igennek vélte.

– Köszönöm! Az utaslista alapján, betűrendben szólítom Önöket egyesével, kivéve a kiskorúakat, náluk szülői jelenlét is szükséges. A rendőrségi sátorba szíveskedjenek majd követni. Elsőként...Algyői Lajos, kérem!

A nyugdíjastársaság egyik tagja, egy ősz hajú, szikár öregúr lassú, csoszogó léptekkel indult a rendőrökhöz. A többiek izgatottan sugdolózni kezdtek, találgatták, mi történhetett pontosan.

Gyorsan végeztek az öregúrral, alig kérdezgették öt-tíz percig. Az idős házaspár következett, Czukor Imre és Imréné, külön-külön. Az idős hölgyet láthatóan megviselték az események, a kikérdezés előtt kért egy kis nyugtatót a mentősöktől. Férje és ő együttesen nem töltöttek benn negyedóránál többet.

– Csizmadia György! – harsant a rendőr kiáltása.

Ez hosszú lesz – gondolta miközben feltápáskodott. Úgy érezte, öt percnél jóval tovább fogják faggatni. Elvégre ő találta meg a hullát.

Kenéz Ferenc kezét nyújtott neki, mikor elérte a fehér rendőrségi sátrat. Talán a hangulatot akarta oldani, talán csak megszokásból tette. Tenyere kemény és érdes tapintású volt, mintha a szolgálatban töltött évek alatt megérintett bűn mart volna bele sose múló nyomot.

– Üdvözlöm, uram! – köszöntötte Györgyöt.

– Jó napot, biztos úr...már ha illik ilyet mondani jelen esetben...

– No igen... Ronda ügy. Egyébként szólítson Ferencnek. A kolléganő pedig Rita – mutatott a mellette ácsorgó nőre, aki nevét hallva biccentéssel köszöntötte Györgyöt.

Szóval közvetlenek akarnak lenni – állapította meg György. Baráti hangulatot teremtenek, hogy ne érezzem magam kényelmetlenül. Igazán figyelmes, bár felesleges igyekezet részükről.

Ferenc megköszörülte torkát, majd két összecsukható székre mutatott.

– Leülünk? Úgy kényelmesebb.

– Való igaz – értett egyet György.

A szék kicsit alacsony volt neki, de nem szólt. Apró kellemetlenség csupán az események árnyékában. Ferenc helyet foglalt vele szemben, kezében jegyzetfüzetet tartott. Lapozott benne párat, majd ismételt torokköszörülés után elkezdte a kikérdezést:

– Tehát... Ön Csizmadia György, ugye?

– Igen – hangzott a tömör és velős felelet.

– Életkora?

– Hatvannégy év.

– Lakcíme, munkahelye?

– 1061, Budapest, Rózsa utca 55. A Sziráki Autósiskolában vagyok gyakorlati oktató, címe: 1087 Budapest, Berzsenyi utca 7.

– Értem, köszönöm. Térjünk rá a mai napra. Ön találta meg a holttestet?

– Igen.

– Ismerte?

– Nem, ma láttam először. Még csak szót se váltottam vele.

– Mesélje el, hogy fedezte fel!

– A busz leparkolt ott, ahol most is áll. Valamennyi utastársam elindult az ajtók felé. Gondoltam, megvárom, míg elül a tömeg. Így maradtam fenn utolsóként. Ekkor tűnt fel, hogy az úr csukott szemmel, nyugodtan ül a helyén. Megpróbáltam felébreszteni, de nem reagált. Először szölongattam, utána óvatosan megráztam a vállát...

– Szóval hozzáért a holttesthez? – szakította félbe Ferenc.

– Igen... Mivel akkor nem tudtam még, hogy halott, eszembe se jutott óvatoskodni. Elnézést.

– Semmi gond, valószínűleg más is ezt tette volna az ön helyében – legyintett a rendőr, de bosszús tekintetén látszott, nem örül a dolognak. – Folytassa, kérem!

– Jó – bólintott György. – Szóval megráztam kicsit, ám emiatt oldalra dőlt. Ez tudatosította bennem, hogy valami nincs rendben. Gyanúm bizonyossággá erősödött, mikor észrevettem a pólója mellkasi részén éktelenkedő vágást, valamint körülötte egy jókora vörös foltot.

– Értem. Ezután mit csinált?

– Igyekeztem nyugodt maradni. Leszálltam és elmondtam az idegenvezetőnek, mit láttam. Ő felment, hogy a saját szemével győződjön meg róla. Nagyjából ennyi. Utána már jószerivel csak ültem és váraкоztam.

– Az indulás előtt nem tapasztalt semmi furcsát? Nem viselkedett egyik utas se zaklatottan, idegesen, gyanúsan?

– Hm... Nem rémlik – rázta meg a fejét elgondolkodva. – A busz késett, az emberek beszélgettek vagy némán álltak, egy fickó az utolsó pillanatban loholva ért csak oda...ez minden. Semmi rendkívüli nem jut eszembe.

– S út közben?

– Amikor behajtottunk az első alagútba az autópályán, akkor különös hangokat hallottam. Tudja, teljes sötétség volt valami karbantartás vagy műszaki hiba miatt. Szerintem a tettes ekkor csapott le, a sötétben.

– Miből gondolja ezt?

– Egyrészt logikusan nézve csak ekkor volt lehetősége észrevétlenül lesújtani. Oda kell lépnie az áldozathoz és ez igen feltűnő, főleg egy ilyen szűkös helyen, mint a busz. Másfelől azért gondolom így, mert amíg az alagútban haladtunk, szokatlan hangokat hallottam: mocorgást, fojtott nyögést vagy dörögést, lépteket. Az úr alig másfél méterre ült tőlem, úgy gondoltam, ő zajong. De akkor nem gondoltam semmi rosszra, a történetek fényében viszont megváltozott a véleményem...

– Bravó, bravó! Így kell meggyőzőnek hangzó, ám több sebből vérző teóriákat felállítva nehezíteni a rendőrség munkáját. Tipikus tanú – hallatszott egy lekezelő hang gúnyos taps kíséretében a sátor hátuljából.

Mindhárman meglepetten fordultak oda. Egy fiatal férfi állt tőlük nem messze, s mustrálta őket. Nem látták, mikor lépett be, nem tudták, mióta hallgatja a kikérdezést. Sötétbarna szemében elszántság csillogott, napbarnított arcát simára borotválta. Hegyes álla, keskeny arca, rövid orra és vékony ajkai kemény ember benyomását keltették. Nyúlánk, sportos alkat volt, kihúzta magát, egyenesen állt, akár a cövek. Kicsit régimódinak tetsző, elegáns öltözetet viselt: inget, nyakkendőt, szürke zakót és öltöynadrágot, fényes, fekete lakkcipőt. Minden

porcikájáról süttött a tenni akarás, a buzgóság, a kitartás, a tántoríthatatlanság, ugyanakkor az arrogancia, a lekicsinylés is.

György első ránézésre megállapította, hogy egyáltalán nem szimpatikus neki a fickó. Öntelt, koravén, házsártos bohóc – gondolta magában, de nem mondta ki hangosan. Amíg nem tudja, ki ő, jobb, ha nem haragítja magára.

– Szóval logikusan nézve csak a sötétben sújthatott le az emberünk, mert máskor észrevették volna – folytatta leereszkedően a férfi. – Igaza lehetne, nyilván mindenki emlegetné, ha valaki előrecsászkal út közben és egy kést felejt Fóti úr szívében. Azonban kihagyja azt a lehetőséget, hogy azután gyilkolták meg, hogy mindenki leszállt... Jaj, hát persze! Akkor maga ölte volna meg. Arra pedig nyilvánvalóan semmi esély, jól mondom? – mosolyodott el hidegen. – És a „szokatlan zajai”? Lehet, csupán kitalálta őket, de valószínűbb, hogy a képzelete játszik magával. Azt hiszi hogy hallott valamit, a legelenyészőbb zörejt is alattomos lopakodásnak, szakadó szövetnek, hörgő haldoklónak véli. Mert az ember egy becsapható, megvezethető élőlény – itt elhallgatott, egy pillanat erejéig lehunyt szemmel fürdött saját dicsfényében, majd a döbbszent csendben hallgató Ferenchez és Ritához fordult, előkapva zsebéből egy igazolványt:

– Gyöpös Gergely, OBIS.

György nem tudott megállni egy apró, ám annál kielégítőbb fricskát:

– Bocsánat, ovis? Mint a kisgyerek, akinek csigabiga a jele és tejbepapit ebédel?

Gergely arca pulykavörössé vált.

– Nem. OBIS – sziszegte ingerülten. – Országos Bűnüldözési Intézet és Segédhadtest. Pár hónapja alapították, nem hallott róla? Hasonlóak vagyunk az FBI-hoz. Országos szinten segítjük a helyi és megyei rendőrség munkáját a nyomozásba való bekapcsolódással.

– Oh, tényleg! – motyogta Ferenc. – Mondták is, hogy jönnek. De nem gondoltam volna, hogy ilyen gyorsan ideérnek...

– Tudjuk be a szerencsének – vont vállat Gergely. – Innen átveszem a kikérdezést. Szeretném az eddigieket is újra látni. Intézkedne, kollegina? – intett a továbbra is szótlanul várakozó Ritának.

– Egy pillanatot még várhatnánk? – szelte át egy újabb, kellemesen zengő hang az étert. – Én is csatlakoznék, és vannak kérdéseim, csak még várok a kávéra.

Rövid időn belül másodszor kapta fel a fejét egyemberként mindenki a sátorban. Ismét új jövevény érkezett, ám ezúttal a másik irányból, ahol György lépett be. Mindenki meglepődött, ám a férfi képedt el leginkább, mikor ráismert a karba tett kézzel türelmesen álldogáló férfira.

Ő aludta végig mellette az utat.